

> Whitepaper

Zorgvastgoed & de gezonde leefomgeving

Kennis &
inspiratie

De gezonde leefomgeving

Hoe creëer je als zorgorganisatie een gezonde leefomgeving? Die vraag stond woensdag 11 oktober centraal tijdens de inspiratiemiddag 'Zorgvastgoed & de gezonde leefomgeving'. Dat de urgentie om hier actief mee aan de slag te gaan gevoeld werd, bleek wel uit de grote opkomst en het enthousiasme onder de deelnemers.

In deze whitepaper lees je vanuit verschillende invalshoeken de visie op een gezonde leefomgeving en tips & trics wat je als zorgorganisatie kunt doen.

Inhoud

- [Dr. Jolanda Maas: Het belang van natuur voor de gezondheid van mensen](#)
- [Prof. dr. Helianthe Kort: De invloed van de gebouwde omgeving op de gezondheid en het voorkomen van bouw gerelateerde klachten en ziekten](#)
- [Iris Bakker: Op basis van het sensorisch informatiesysteem gericht sturen op een omgeving waar zowel cliënten als begeleiders floreren](#)
- [Caro van Dijk: Een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen op zijn/haar manier](#)
- [Roy Kleise & Frouck de Boer: Zien en gezien worden](#)
- [Elise Vuyk & Annelies Mulder: Het project Fysieke omgeving-kamertransformaties](#)
- [Dani Korai: Een groene beweging op gang brengen en natuur als je bondgenoot](#)
- ['s Heeren Loo: Meer bewustwording voor de invloed van de leefomgeving](#)

Dr. Jolanda Maas: Het belang van natuur voor de gezondheid van mensen

**Dr. Jolanda Maas, Universitair
Hoofddocent aan de afdeling Klinische,
Neuro en Ontwikkelingspsychologie van
de Vrije Universiteit Amsterdam**

Als je jouw ultieme gezonde leefomgeving mag schetsen, noem dan eens 5 dingen die je in dat plaatje terugziet.

Mijn ultieme gezonde, biodiverse en klimaatbestendige leefomgeving omvat:

- Voldoende uitzicht op groen
- Minimaal 30% van de leefomgeving is groen
- Vanuit elke woning op 300 meter afstand een groene verblijfsplek van tenminste 1 hectare

Dit wordt ook wel de 3-30-300 regel genoemd. [Lees hier meer](#) erover.

Wat levert het op, waarom is het belangrijk?

Het levert gezondere bewoners op. Mensen die wonen in een groenere woonomgeving voelen zich gezonder. De kans dat bewoners van een weinig groene omgeving zich ongezond voelen is 1,5 zo groot als de kans dat bewoners van heel groene omgevingen zich ongezond voelen. Mensen voelen zich niet alleen gezonder, ze zijn het ook. Voor 15 van de 24 bestudeerde gezondheidsklachten kwamen mensen die wonen in een groenere omgeving minder vaak bij de huisarts dan mensen die in een weinig groene omgeving wonen, zo bleek uit onze studie onder meer dan driehonderdduizend mensen van 96 huisartsenpraktijken. Ze kwamen 20 tot 25% minder vaak bij de huisarts met klachten als depressie, angststoornissen, diabetes type 2 en migraine dan mensen die woonden in een weinig groene omgeving zonder al te veel groen.

In beide onderzoeken is rekening gehouden met sociaal-demografische achtergrondkenmerken en of de mensen wonen in de stad of op het platteland. De gevonden effecten komen dus niet doordat in groenere wijken vaak rijkere en hoger opgeleide mensen wonen.

Groen is een interessant instrument om in te zetten voor gezondheidsbevordering, omdat je met 1 instrument op verschillende manieren de gezondheid kan bevorderen. Contact met groen kan bijdragen aan het verminderen van stress en negatieve emoties en kan hiernaast positieve emoties, bewegen, sociale contacten, gezond eten, slapen en zingeving bevorderen. Ook kan contact met natuur het immuunsysteem versterken via de bacteriën en etherische stoffen die bomen en planten afscheiden.

Tot slot kan groen bijdragen aan verkoeling, kan het water beter wegvloeien en is er in groenere omgevingen vaak minder geluidsoverlast en een betere luchtkwaliteit. Lees hier meer over [in dit document](#).

Wat kun je als zorgorganisatie doen?

Er zijn natuurlijk veel dingen die je als zorgorganisatie kan doen. Hieronder vier van de belangrijkste dingen waarmee je in principe morgen al kan beginnen:

1. Ga na in hoeverre je het terrein of het gebouw kan vergroenen.

2. Wijs cliënten in de ambulante zorg op het belang van contact met natuur. vertel ze waar ze mooie parken of natuurgebieden kunnen vinden nabij en stimuleer ze, bijvoorbeeld met huiswerkopdrachten, om het groen ook te bezoeken.
3. Organiseer activiteiten in het groen. Betrek hierbij ook bewoners uit de buurten naast de zorgorganisatie.
4. Train medewerkers om het groen ook tijdens werktijd te gaan gebruiken.

Hoe zorg je ervoor dat dit onderwerp op de agenda blijft?

- Probeer zoveel mogelijk kennis over het belang van natuur te delen met collega's, bestuur en andere relevante stakeholders.

- Laat mensen ervaren wat het met ze doet om de natuur te gebruiken
- Neem gebruik van natuur op in de visie en missie

Tip!

Als je aan de slag gaat met vergroening van het terrein of het gebouw, neem dan de wensen mee van alle beoogde gebruikers. Dat betekent wellicht dat het voortraject wat meer tijd kost, maar achteraf heb je hier veel profijt van omdat de kans veel groter is dat gebruikers tevreden zijn over de vergroening en het groen gaan gebruiken.

Een mooi voorbeeld

Op [deze site van de Green Deal Duurzame zorg](#) zijn enkele mooie voorbeelden verzameld.

Prof. dr. Helianthe Kort: De invloed van de gebouwde omgeving op de gezondheid en het voorkomen van bouw gerelateerde klachten en ziekten

Prof. dr. Helianthe Kort, Lector Technologie voor Zorginnovaties & Hoogleraar Building Healthy Environments for Future Users

Als je jouw ultieme gezonde leefomgeving mag schetsen, noem dan eens 5 dingen die je in dat plaatje terugziet.

Geen gezondheidsrisico's, comfort, flexibiliteit en ondersteunend aan het dagelijks leven, werk en vrijetijdsactiviteiten.

Wat levert het op, waarom is het belangrijk?

Geen schade en hinder voor het individu, voor de organisatie idem en bovendien handvatten om te werken naar de visie en missie van de organisatie.

Hoe zorg je ervoor dat dit onderwerp op de agenda blijft?

Kennisdelen, best practices uitwisselen, locatiebezoeken

Tips!

Basissituatie vastleggen, visie en missie vertalen naar de gewenste prestaties, bediscussiëren hoe deze behaald kunnen worden.

Een mooi voorbeeld

Het project de Bezielend Omgeving in de Ouderen Zorg (BEZO). Zie omschrijving hiervan op de volgende pagina's.

Samenvatting BEZO project mede bekostigd door NWO-SIA nummer 2012-14-38P.

Binnen de wereld van de gezondheidszorg gaat de aandacht uit naar welke bijdrage de fysieke omgeving heeft of kan hebben op het herstel van patiënten in ziekenhuizen dan wel in de kwaliteit van leven of welbevinden van ouderen in verpleeg- en verzorgingshuizen. Het zogenaamde Healing Environment (HE) concept staat hierin centraal. Een Healing environment is eigenlijk een plek waar de interactie tussen de mens en de fysieke omgeving een positief effect heeft op het genezingsproces dan wel het welbevinden van deze persoon (Huisman et al, 2012). Een andere tendens is, gericht op het welbevinden van ouderen.

Dit is een tendens die opkomt in de verpleeg- en verzorgingshuizen in navolging op het HE concept. Woonzorgcentra hebben de ambitie om zich te kunnen onderscheiden in de geleverde zorg, creëren van een duurzame omgeving en in goed werkgeverschap. Zij willen kunnen staan voor een organisatie die gericht is om met de zorg en de omgeving van de bewoners zin te geven aan het leven van hun kwetsbare bewoners. Deze beweging wordt ook wel life enrichment care genoemd, dan wel bezielende omgeving.

In het project stonden drie vragen centraal uit drie verschillende perspectieven. Namelijk vanuit het perspectief van de zorg, het facilitair management en de techniek. Hieronder zijn kort de vragen geformuleerd waar in het project aandacht aan is besteed.

De vraag vanuit de zorg is: Kan ik in een bezielende omgeving meer persoonlijke aandacht aan mijn bewoners geven? Komt er hier daadwerkelijk meer tijd voor en kan ik teruggaan naar de betekenis van de kern van zorgverlening, namelijk er voor een ander zijn, een luisterend oor en empathie hebben voor de ander. Hoe werkt de voorgenomen bezielende omgeving door in mijn werk en mijn handelen?

De vraag vanuit facilitair management is: Kunnen wij bewoners en medewerkers ondersteunen in de bezielende huisvesting? Dat bewoners zingeving ervaren bij ons in huis en dat de zorgmedewerkers kunnen werken volgens de zorgvisie van een bezielende omgeving met een passende logistiek en ondersteuning, zodat onnodige handelingen en activiteiten niet nodig zijn?

Vragen vanuit de techniek zijn: Welke richtlijnen zijn er voor bouwfysische aspecten (akoestisch klimaat en verlichting) voor huisvesting in de ouderenzorg?

De vraag van staf en organisatie is tweeledig: In het kader van maatschappelijk verantwoord te kunnen ondernemen en duurzaam te werken is het enerzijds de vraag of klanten tevreden zijn voor de prijs die hij/zij (of collectieve instantie in naam van) betaalt voor de bezielende omgeving huisvesting en is het anderzijds de vraag of door een bezielende omgeving, professionals beter kunnen presteren?

De centrale onderzoeksvraag in het BEZO project is: Welk effect hebben bouwfysische omgevinginterventies op de gezondheid en welbevinden van kwetsbare ouderen? En welk effect hebben deze interventies op de werkbeleving van de professionals? Kunnen deze interventies mogelijk ook leiden tot een duurzame inrichting van het zorggebouw? En wat dragen deze omgevinginterventies bij aan de creatie van een bezielende omgeving dan wel Life enrichment care facility?

In dit project is gewerkt aan het opbouwen van evidentie met betrekking tot de fysieke omgeving en het evidence based gericht denken. Het project heeft inzicht gegeven bij de deelnemende zorgorganisaties over de eigen aanpak rondom het eigen vastgoed en is de aanpak bijgesteld voor renovaties of herinrichting van het gebouw.

Daarnaast heeft het project aangetoond dat de ingrepen in de licht- en akoestische kwaliteit positief uitwerken op bewoners en personeel.

Referenties

- Huisman, E., Morales, E., Hoof, van, J., & Kort, H. S. M.(2012).Healing environment: a review of the impact of the physical environmental factors on users. *Building and Environment*,58, 70-80. <https://doi.org/10.1016/j.buildenv.2012.06.016>
- Huisman, E. R. C. M., van Hout, N. A. H. M., Reinten, J., & Kort, H. S. M.(2017).Steps towards an acoustical intervention in a nursing home for the benefit of residents and staff: A case study. *Gerontechnology*,16(4), 234-241.
- Bijdrage Hogeschool Utrecht, Lectoraat Technologie voor Zorginnovaties.

Iris Bakker: Op basis van het sensorisch informatiesysteem gericht sturen op een omgeving waar zowel cliënten als begeleiders floreren

Iris Bakker, Levenswerken

Als je jouw ultieme gezonde leefomgeving mag schetsen, noem dan eens 5 dingen die je in dat plaatje terugziet.

Je kunt geen vijf elementen separaat benoemen: alle delen dragen bij tot een integraal geheel dat mensen ook als een totaliteit ervaren. Dat zie je zo mooi bij kleur. Exact dezelfde kleur laat een geheel andere verschijningsvorm zien in een andere ambiance.

Wat levert het op?

Mensen staan continu in verbinding met hun omgeving. Continu geeft de omgeving signalen waarop mensen reageren. Als de taal van de omgeving niet harmonisch is, vergroot dat de kans op disbalans.

Wat kun je als zorgorganisatie doen?

Het is belangrijk dat er een verbinding is tussen de primaire zorgprocessen en de secundaire huisvestings- en facilitaire processen. De consequenties van Churchills uitspraak 'we shape our buildings and afterwards our buildings shape us' kunnen uitermate nadelig uitpakken als de primaire processen niet het fundament vormen van het bouw- en inrichtingsproces.

Hoe zorg je ervoor dat dit onderwerp op de agenda blijft?

Door regelmatig te evalueren, de hoogtepunten te vieren en de minder goede stappen te herbezien, blijft het levende materie.

Tips!

Vertrouwen hebben in de medemens die vanuit een goede intentie handelt.

Een mooi voorbeeld

Ik zie bij Woonzorg Flevoland Lelystad dat mensen op de werkvloer dingen bespreekbaar durven te maken in een veilige werkomgeving. Dit leidt tot betere oplossingen. Bij de Seizoenen zie ik een grote doordachttheid om de natuur zoveel mogelijk in de leef- en werkomgeving te integreren. Dat zie je terug in alle zorgprocessen: van activiteiten tot leefgebied, van voeding tot kleurtoepassingen gebaseerd op de natuur.

Caro van Dijk: Een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen op zijn/haar manier

Caro van Dijk, architect en partner bij Oostwest

Als je jouw ultieme gezonde leefomgeving mag schetsen, noem dan eens 5 dingen die je in dat plaatje terugziet

Een gezonde leefomgeving is voor mij een omgeving waar iedereen mee kan doen op zijn/haar manier, ongeacht zorgvraag of beperking. Het begrip 'positieve gezondheid' is hier de sleutel: het gaat er niet om wat je wel of niet mankeert, maar of je je leven ten volle kunt leven, in alle aspecten daarvan. Voor iedereen is het belangrijk om niet alleen te hoeven vragen, maar om ook iets te kunnen bieden: voor een volwaardige plek in de gemeenschap en een gevoel van zingeving.

Daarbij zit het succes vaak in het zoeken naar gemeenschappelijke behoeften, en het ontwerpen van betekenisvolle gemeenschappelijke plekken, waar mensen op een vanzelfsprekende manier in het dagelijks leven bij elkaar komen.

Wat levert het op, waarom is het belangrijk?

Mensen die voelen dat ze ertoe doen en dat ze een betekenisvol leven leiden voelen zich ook beter, en hebben daardoor mogelijk ook minder zorg nodig. In een 'community of care' nemen allerlei mensen informele zorgtaken op zich, niet alleen zorgprofessionals. Dat houdt de zorg toekomstbestendig, maar levert in de eerste plaats ook veel meer kwaliteit van leven op voor de bewoners.

Wat kun je als zorgorganisatie doen?

Als architect houd ik me vooral bezig met de ruimtelijke kant van het creëren van die 'community of care' in velerlei vormen: bijvoorbeeld in het programma mensen bij elkaar brengen die dezelfde behoefte hebben of juist elkaar aanvullen, en zorgen dat de schaal en de sociale cohesie goed zijn gewaarborgd. Maar ook voor zorgorganisaties betekent dit een andere aanpak: veel meer samenwerken, ook met niet-zorgprofessionals, zoals mantelzorgers, verenigingen of burens. Iemand zei laatst dat je als zorgprofessional een soort coach wordt, die het sociale netwerk rondom mensen activeert en weet in te zetten, dat vond ik een mooi idee.

Hoe zorg je ervoor dat dit onderwerp op de agenda blijft?

Door veel aanstekelijke goede voorbeelden te blijven realiseren met elkaar.

Tips!

Het hoeft niet moeilijk te zijn! Kijk goed om je heen: wij kwamen ooit eens bij een verpleeghuis met tuin, waarvan het hek grensde aan een schoolplein. Een poort in het hek, en over en weer contact leggen, dat was alles. De kinderen kwamen tuinactiviteiten doen, de bewoners van het verpleeghuis genoten mee.

Een mooi voorbeeld

In ons project Elderburen kwam een groep jongeren met een lichte verstandelijke beperking te wonen, naast de seniorenwoningen die er al waren. Ook zou er een zorgsteunpunt voor deze jongeren gerealiseerd worden. Vanwege de inzet van een community coach in een vroeg stadium van het project waren de senioren al een hechte gemeenschap geworden, die de jongeren graag onder hun vleugels namen. De jongeren op hun beurt werken in de tuin en doen klusjes bij hun oudere burens, dus zo helpt iedereen elkaar. Dat zorgsteunpunt is er nooit gekomen, dat hoefde niet meer. Wel heel belangrijk blijven de gemeenschappelijke tuin en de ontmoetingsruimte waar bewoners elkaar kunnen.

Roy Kleise & Frouck de Boer: Zien en gezien worden

Roy Kleise & Frouck de Boer, Adviseurs Toegankelijkheid bij Koninklijke Visio

Als je jouw ultieme gezonde leefomgeving mag schetsen, noem dan eens 5 dingen die je in dat plaatje terugziet.

Een ultieme gezonde leefomgeving neemt de diversiteit van de mens als uitgangspunt en zichtbaarheid als fundament. Dit vraagt in elk geval om goede verlichting om de wereld om ons heen waar te kunnen nemen. Met duidelijk onderscheid tussen verschillende elementen kan iedereen dit zien, horen of voelen. Daarnaast zit de omgeving logisch in elkaar, waardoor het voorspelbaar en intuïtief te gebruiken is. De ultieme gezonde leefomgeving houdt dus rekening met elke gebruiker en is daarmee inclusief en integraal toegankelijk.

Wat levert het op, waarom is het belangrijk?

Universeel ontwerpen vanuit de diversiteit van de mens heeft veel voordelen. Zo kost oriëntatie voor elke gebruiker minder energie en staat veiligheid hoog in het vaandel. Deze basis faciliteert een actieve leefstijl en interactie met anderen om je heen. Het heeft een positief effect op de energiebalans en laat daarmee ruimte over voor andere activiteiten die lichaam en geest juist stimuleren in plaats van belemmeren.

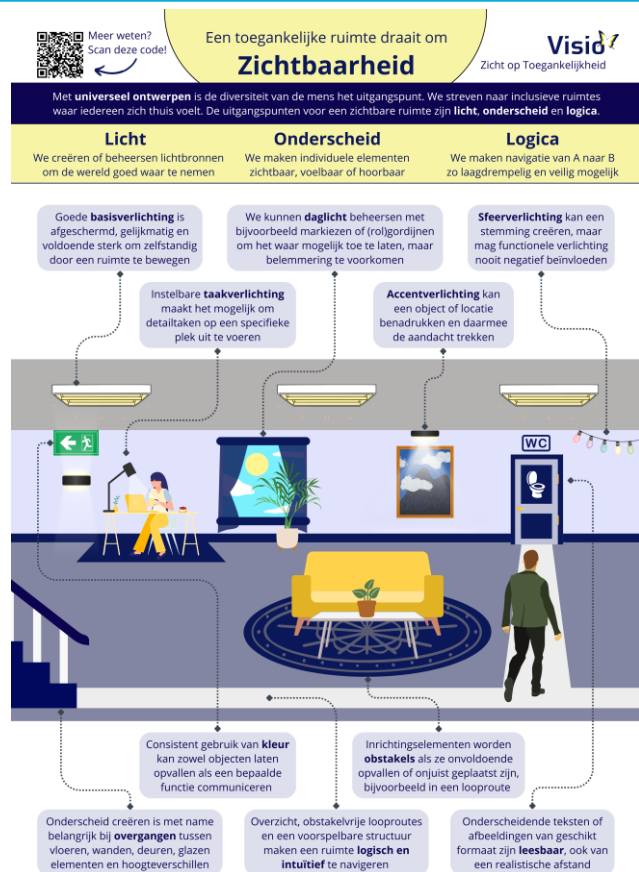
Wat kun je als zorgorganisatie doen?

Zet universeel ontwerpen centraal in je huisvestingsbeleid. Gebruik daarvoor de uitgangspunten licht, onderscheid en logica zodat niet alleen de gemiddelde, maar ieder mens zich lekker voelt in jouw gebouw.

Je zorgt hiermee voor een goede werkomgeving voor je personeel en een veilige en comfortabele leefomgeving voor je cliënten. Universeel ontwerpen is een duurzame insteek, éénmaal goed ontworpen zijn aanpassingen achteraf nauwelijks meer nodig.

Hoe zorg je ervoor dat dit onderwerp op de agenda blijft?

Zorg dat het sociale model het nieuwe normaal is. Universeel ontwerpen is niet meer weg te denken uit onze samenleving. De zorg wordt alsmaar duurder en inzetten op preventie is onze taak. Preventie door een gezonde leefomgeving moet hoog op de agenda komen te staan. Daarbij is het essentieel om urgentiebesef bij bestuurders te creëren.

Elise Vuyk & Annelies Mulder: Het project Fysieke omgeving-kamertransformaties

Elise Vuyk, beleidsadviseur fysieke omgeving-Vastgoed & Annelies Mulder projectmanager fysieke omgeving-OO&I bij Ipse de Bruggen

Als je jouw ultieme gezonde leefomgeving mag schetsen, noem dan eens 5 dingen die je in dat plaatje terugziet.

Licht – uitzicht op groen- temperatuur aangenaam-materialen aanwezig die ik zou omschrijven als huiselijk (meubilair) – mijn signatuur (materialen die mijn smaak of geschiedenis of dagritme typeren).

Wat levert het op, waarom is het belangrijk?

Op deze manier creëer je ruimte waar je jezelf kunt zijn en kunt opladen of ontladen.

Wat kun je als zorgorganisatie doen?

De gebruiker van de kamer, het pand of de locatie centraal zetten. En vragen blijven stellen of er een match is tussen de gebruiker en de leefomgeving.

Hoe zorg je ervoor dat dit onderwerp op de agenda blijft?

Samen stappen zetten om meer ervaring op te doen en kennis te verzamelen over het effect van de fysieke leegomgeving in de zorg.

Goede voorbeelden en tips!

- Ipse de Bruggen: [Lees hier het rapport 'Fysieke leefomgeving'](#)
- Klik: [Gratis Webinar over leefomgeving cliënten](#)
- Vilans: [Onderzoek naar de invloed van de fysieke omgeving](#)
- VGN: [Fysieke Omgeving, een vaste waarde in onze zorg](#)
- RIVM: [Ipse de Bruggen: Fysieke omgeving](#)
- Kennisplein gehandicapten zorg: [9 belangrijke inzichten inrichten fysieke leefomgeving mensen verstandelijke beperking](#)
- Kennisplein Gehandicaptensector: [Een omgeving die gezond maakt](#)

Dani Korai: Een groene beweging op gang brengen en natuur als je bondgenoot

Dani Korai, projectleider IVN Natuureducatie

Als je jouw ultieme gezonde leefomgeving mag schetsen, noem dan eens 5 dingen die je in dat plaatje terugziet.

- Biodiverse, uitnodigende en toegankelijke groene ruimtes: Een buitenruimte waar een natuurlijke overgang is van bebouwing naar groen en waar de mens niet los staat van de natuur maar mens en natuur verbonden zijn en uitgenodigd worden met elkaar in contact te komen. Een gevarieerde mix van meer wildere natuur en groen, waar natuurlijke processen de overhand hebben én plekken waar de mens meer de overhand heeft zoals aangelegde tuinen, moestuinen en beplanting gericht op de beleving.

- Natuur geïntrigeerd met alle aspecten van ons dagelijks leven: Ruimte voor natuur in onze directe leefomgeving, maar daarnaast ook een rol voor natuur in onze werk- en zorgomgeving.
- Educatieve plekken: Plekken waar jong en oud de natuur kunnen leren kennen en begrijpen, mogelijk gemaakt door informatieve borden, activiteiten, apps of interactieve leermodules. De mogelijkheid om voor een ieder die dat wil iets te leren over de natuur om zich heen.
- Een doorlopend aanbod aan groene activiteiten, campagnes en faciliteiten: Een constant aanbod aan mogelijkheden om alleen of samen met anderen in contact te komen met de natuur. Zowel georganiseerd als slechts gefaciliteerd.

- **Duurzame infrastructuur:** Faciliteiten die zijn ontworpen met respect voor de natuur, met behulp van groene technologieën en duurzame bouwpraktijken. Bebouwing met een duidelijke groene visie en oog voor natuur, duurzaamheid en klimaat.

Wat levert het op, waarom is het belangrijk?

De nabijheid van en interactie met de natuur draagt bij aan de individuele gezondheid en het welzijn van mensen. Het vermindert stress, verhoogt het geluksgevoel en bevordert fysieke activiteit. Bovendien leidt een betere band met de natuur tot meer bewustwording over het belang van duurzaamheid, wat essentieel is voor het behoud van onze planeet voor toekomstige generaties.

Wat kun je als zorgorganisatie doen?

Zorgorganisaties kunnen samenwerken met groene organisaties zoals IVN om natuurgerichte programma's en activiteiten te integreren in hun zorgplannen. Dit kan variëren van het organiseren van natuurwandelingen tot het aanbieden van educatieve cursussen over de natuur en haar voordelen. Daarnaast kunnen zorgorganisaties een duidelijke visie formuleren op groen, om groen een plek te geven binnen de inrichten, zorgbehandeling en bedrijfsvoering. Tot slot kan hiernaast een laagdrempelig aanbod worden gecreëerd aan campagnes en activiteiten om individuen een kans te geven in contact te komen met de natuur om zo ook aan een bewegingsopbouw van onderaf te werken om daarmee draagvlak te creëren.

Hoe zorg je ervoor dat dit onderwerp op de agenda blijft?

Het is essentieel om regelmatig successen en voordelen te delen met stakeholders, zowel intern als extern. Dit kan door het verzamelen en presenteren van data over het positieve effect van natuur op patiënten, het regelmatig organiseren van evenementen rondom het thema en door het bevorderen van een organisatiecultuur die de waarde van natuur erkent en promoot. Maar misschien nog belangrijker: veel laagdrempelige momenten creëren waar personen op een authentieke wijze in contact kunnen komen met natuur en kansen om kleine natuurmomentjes en natuurparels te delen binnen de organisatie.

Tips!

- Partnerschap: Zoek actief de samenwerking op met groene organisaties om expertise en middelen te bundelen.
- Educatie: Bied cursussen en trainingen aan personeel en patiënten om het belang van een gezonde leefomgeving te begrijpen.
- Community betrokkenheid: Moedig lokale gemeenschappen aan om deel te nemen aan natuurbehouds- en educatieve projecten.
- Binnen het project Groene GGZ van IVN Natuureducatie en Nature for Health zijn veel mooie praktijkvoorbeelden te vinden van zorginstellingen die natuur een centrale plek geven binnen hun organisatie. [Klik hier](#).

's Heeren Loo: Meer bewustwording voor de invloed van de leefomgeving

Als initiatiefnemer van 11 oktober en dit whitepaper delen we als 's Heeren Loo hieronder onze visie en tips

Als je jouw ultieme gezonde leefomgeving mag schetsen, noem dan eens 5 dingen die je in dat plaatje terugziet.

- Een huis dat warm aanvoelt als je binnenkomt; je voelt je er meteen prettig
- Er is veel groen (planten, bomen etc); in en om het huis
- Er is een plek waar je je terug kan trekken
- Zorgmedewerkers kunnen hun werk goed en makkelijk doen (zichtlijnen, overzicht)
- Er is voldoende daglicht en veel zicht op de buitenruimte

Wat levert het op, waarom is het belangrijk?

Een gezonde leefomgeving draagt bij aan het 'je prettig voelen'. Dit geldt voor zowel mensen met een verstandelijke beperking, als medewerkers als bijvoorbeeld familie.

Daarnaast denken we dat als je met zorg met je omgeving omgaat, dit zich doorvertaalt in hoe we met elkaar omgaan. Zorgen voor je omgeving, is zorgen voor elkaar.

Wat kun je als zorgorganisatie doen?

We kunnen zorgmedewerkers meer bewust maken van de fysieke leefomgeving. We kunnen zorgmedewerkers daarbij helpen door bijvoorbeeld zaken die kapotgaan, snel te vervangen (denk aan een lamp).

Binnen onze vastgoedafdeling denken we goed na over de keuzes die we maken in het materiaalgebruik, maar bijvoorbeeld ook hoe we zorgen voor een plattegrond van een gebouw waar de zichtlijnen voor begeleiders en cliënten goed zijn.

Hoe zorg je ervoor dat dit onderwerp op de agenda blijft?

Binnen 's Heeren Loo proberen we mooie en goede voorbeelden met elkaar te delen zodat we elkaar inspireren. Dit doen we door het delen van foto's van locaties op bijvoorbeeld intranet maar ook bijvoorbeeld door het ontwikkelen van moodboards (hoe zorg je voor een inrichting en kleurkeuzes die bij elkaar passen).

Tips!

Betrek experts! Inrichten en ontwerpen van zorggebouwen (en tuinen/omgeving rondom de gebouwen) is een vak. Maar betrek ook cliënten en medewerkers bij het maken van keuzes.

Een mooi voorbeeld

Binnen 's Heeren Loo hebben we afgelopen jaar een visie op groen ontwikkeld. Uitgangspunt is dat natuur een bewezen positieve invloed heeft op de fysieke en mentale gezondheid. Met de ontwikkeling en beheer van het groen willen we bovendien een bijdrage leveren aan de biodiversiteit en de duurzaamheidsdoelstellingen van 's Heeren Loo.

Ook draagt een groene omgeving bij aan een gezonde leefstijl voor cliënten en medewerkers. De visie is ontwikkeld in samenwerking met Nature for Health en met inbreng van collega's van facilitair, vastgoed, behandelaren en medewerkers van dagbesteding. Komende jaar gaan we de visie implementeren in onze groenbeheerplannen, maar ook gaan we in gesprek met bijvoorbeeld behandelaren en zorgmedewerkers over hoe we behandelen en begeleiden in het groen meer kunnen stimuleren.

